

ترجمه و چاپ در ایران، تحت امتیاز
انتشارات وایلی توسط انتشارات آوند دانش

WILEY

تاریخ فلسفه

FOR

DUMMIES[®]

www.ketab.ir

نوشته‌ی مارتین کوهن

ترجمه و تألیف: مهدی شفقتی

آوند دانش

سرشناسه: کوهن، مارتین، ۱۹۶۴ - م. Cohen, Martin

عنوان و نام پدیدآور: تاریخ فلسفه For Dummies / نوشته‌ی مارتین کوهن؛ برگردان مهدی شفتی.

مشخصات نشر: تهران: آوند دانش، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۱۳۶ ص: مصور.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۰۲۲-۶۵-۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی: Philosophy For Dummies, c2010.

یادداشت: این کتاب قبلاً با عنوان «فلسفه» توسط همین مترجم و ناشر در سال ۱۳۹۲ به چاپ رسیده است.

عنوان دیگر: فلسفه.

موضوع: فلسفه -- مقدمات

شناسه‌ی افزوده: شفتی، مهدی، ۱۳۵۱ - مترجم

ردمبندی کنگره: ۱۳۹۴ اف۸ / BD ۲۱

ردمبندی دیویی: ۱۰۰

شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۴۱۱۶۵۱۶

آوند دانش

تاریخ فلسفه

نوشته‌ی مارتین کوهن

طراحی گرافیک: استودیو آوند دانش

تاریخ انتشار: سال ۱۴۰۳ - چاپ چهارم

لایتنوگرافی، چاپ و صحافی: چاپ مهرنش

نشانی مرکز پخش: میدان انقلاب، جمالزاده شمالی، کوچه دعوتی، پلاک ۱۲، تلفن: ۶۶۹۰۹۵۰۳

تارنما: www.fordummies.ir, www.avandbook.ir | اینستاگرام: @dummiesir

۱۵۰,۰۰۰ تومان

معاف از ارزش افزوده

کلیه‌ی حقوق این کتاب نزد ناشر محفوظ است

محدودیت مسئولیت / سلب مسئولیت از ایجاد ضمانت: هیچ مسئولیت یا ضمانتی متوجه ناشر یا نویسنده در قبال دقت یا کامل بودن متن این اثر نیست و صرفاً از تمامی ضمانت‌ها، شامل و نه محدود به، ضمانت مناسب بودن برای هدفی خاص، سلب مسئولیت می‌کند. به واسطه‌ی فروش یا مواد تبلیغاتی هیچ ضمانتی ایجاد نخواهد شد یا تعمیم نخواهد یافت. توصیه‌ها و راهکارهای ارائه شده در این اثر ممکن است برای هر موقعیتی مناسب نباشند. این اثر با استاندارد بر این تفاهم فروخته می‌شود که ناشر درگیر هیچ گونه کار حقوقی، حسابداری یا هرگونه خدمات حرفه‌ای دیگر نمی‌شود. چنانچه مشاوره‌ی حرفه‌ای مورد نیاز باشد، از خدمات یک فرد حرفه‌ای باید بهره گرفته شود. نه ناشر و نه نویسنده نباید در قبال صدماتی که از این ناحیه حادث می‌گردد مسئول باشند. این مطلب که به سازمانی یا وبسایتی در این اثر ارجاع داده و/ یا به عنوان منبع احتمالی اطلاعاتی پیشتر معرفی می‌شود نباید به منزله‌ی آن باشد که ناشر یا نویسنده اطلاعات یا توصیه‌هایی را که سازمان یا وبسایت ارائه می‌کنند صحت می‌گذارد. علاوه بر این، خوانندگان باید از این مطلب آگاه باشند که وبسایت‌های اینترنتی که در این اثر فهرست شده‌اند ممکن است در حدفاصلی که این اثر نوشته شده است تا زمانی که خواننده می‌شود، تغییر کنند یا محو شوند.

درباره‌ی نویسنده

مارتین کوهن نویسنده‌ی تمام‌وقت و ویراستار کتاب‌های فلسفی است. او در چند دانشگاه در انگلستان و استرالیا به تحقیق و تدریس در زمینه‌ی فلسفه مشغول است، اما به دلیل مضمون کتاب‌هایش که درباره‌ی شیوه‌ی جدیدی در تدریس فلسفه نوشته شده - و به نام شیوه‌ی «پیمانه‌ای» شناخته شده - شهرت دارد. این شیوه، تکنیکی است (بسیار شبیه به نحوه‌ی نگارش همین کتاب) که در آن مسائل بزرگ و پیچیده‌ی فلسفی به بخش‌های کوچک تقسیم می‌شود؛ به گونه‌ای که هر بخش (تا حد ممکن) مستقل است. شخصی که او را برای ابداع این شیوه تشویق کرد، جرج مک‌دانلد راس نام داشت که او هم درباره‌ی تغییر شیوه‌های تدریس فلسفه در دانشگاه‌های بریتانیا در دهه‌ی هشتاد تحقیق می‌کرد.

کتاب‌های پیشین مارتین عبارت‌اند از: ۱۰۱ مسئله در فلسفه، ۱۰۱ دوراهی اخلاقی، فلسفه‌ی سیاسی، بوسه و تنگنشتاین و دیگر تجربه‌های فکری کلاسیک، افسانه‌های فلسفی و بازی‌های ذهن.

در کنار سخنرانی و تحقیق، مارتین همچنین در مدارس ابتدایی یورک‌شایر و استفوردشایر به تدریس فلسفه برای کودکان هفت‌ساله اشتغال دارد. وی فلسفه را برای این گروه سنی با توجه به کتابش به نام فلسفه برای کودکان تدریس می‌کند و مجموعه کتاب‌های ۱۰۱ او میان بسیاری از معلم‌های فلسفه طرفداران بسیار دارد.

فهرست مطالب در یک نگاه

مقدمه.....	۱
بخش ۱: تاریخ فلسفه.....	۹
فصل ۱: مروری بر مکاتب فلسفی عصر باستان.....	۱۱
فصل ۲: عبور از سده‌های میانه و ورود به عصر جدید.....	۲۷
فصل ۳: نگاهی به فلسفه‌ی مشرق‌زمین.....	۶۱
فصل ۴: آشنایی با «ایسم‌ها».....	۷۹
بخش ۲: بخش ده‌تایی‌ها.....	۱۰۳
فصل ۵: مراجع ده‌گانه‌ی تاریخ فلسفه به زبان فارسی.....	۱۰۵
فصل ۶: ده نکته‌ی نفوذ در تاریخ فلسفه.....	۱۱۷

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۱	درباره‌ی این کتاب
۱	قواعد رعایت‌شده در این کتاب
۲	آنچه لازم نیست بخوانید
۲	تصورات خنده‌دار
۳	ترتیب مطالب این کتاب
۳	بخش اول: تاریخ فلسفه
۳	فصل اول: مروری بر مکاتب فلسفی عصر باستان
۳	فصل دوم: عبور از سده‌های میانه و ورود به عصر جدید
۴	فصل سوم: نگاهی به فلسفه‌ی مشرق‌زمین
۵	فصل چهارم: آشنایی با ایزم‌ها
۵	بخش دوم: بخش ده‌تایی‌ها
۵	فصل پنجم: مراجع ده‌گانه‌ی تاریخ فلسفه به زبان فارسی
۶	فصل ششم: ده نکته‌ی نغز در تاریخ فلسفه
۶	نمادهای به‌کاررفته در این کتاب
۷	مقصد بعدی
۹	بخش ۱: تاریخ فلسفه
۱۱	فصل ۱: مروری بر مکاتب فلسفی عصر باستان
۱۲	فراهم‌ساختن مقدمات کار با نخستین فیلسوفان یونانی
۱۳	تالس و شاگرد او، آناکسیماندر
۱۳	هراکلیت مرموز
۱۴	فیثاغورس در یک نگاه
۱۶	خوان رنگین افلاطون و سقراط
۱۷	واکاوی رابطه‌ی بین افلاطون و سقراط
۱۸	کشف جمهوری افلاطون و آثار دیگر
۲۲	مناظره با ارسطو
۲۳	همه‌ی پدیده‌ها هدفمندند

۲۴.....	موج افکندن در جهان اسلام
۲۵.....	کسب شهرت از راه قلم‌فرسایی
۲۶.....	کشف حقیقت
۲۷.....	فصل ۲: عبور از سده‌های میانه و ورود به عصر جدید
۲۸.....	اثبات وجود خدا در اروپای سده‌های میانه
۲۹.....	شرح مکتب سنت آگوستین
۳۳.....	فهم وجود خدا: برهان هستی‌شناختی
۳۳.....	بررسی شواهد همراه با توماس آکوئیناس
۳۵.....	آشنایی با دکارت شکاک
۳۸.....	انس با اسپینوزا
۳۹.....	نظری به آرای جان لاک
۴۱.....	برکلی چه می‌گفت
۴۲.....	هیوم از خواب بیدارمان می‌کند
۴۵.....	مانند مائین فکر کردن
۴۶.....	این لایبنتز دوست‌داشتنی
۵۰.....	رژه رفتن در کنار هگل، با ضرب‌آهنگ خرد دیالکتیکی
۵۲.....	بیدار کردن کانت از خواب‌های حزم‌اندیشانه‌اش
۵۵.....	فلسفه را با ریاضیات کنار گذاشتن
۵۶.....	ریاضیات سگ‌های شمارش‌گر
۵۸.....	فلسفه‌ی تحلیلی
۶۱.....	فصل ۳: نگاهی به فلسفه‌ی مشرق‌زمین
۶۲.....	تعمق در فلسفه‌ی اسرارآمیز تائو
۶۲.....	تائو ته چینگ
۶۴.....	به‌جا آوردن آی چینگ
۶۶.....	ادای احترام به کنفوسیوس
۶۹.....	ملاقات با منسیوس
۷۱.....	در تلاش و تکاپو با چوانگ تسو
۷۲.....	مناظره با بودا
۷۴.....	پذیرش رنج: هندوئیسم
۷۴.....	میلااد مجدد: تناسخ روح

فصل ۴: آشنایی با «ایسم‌ها» ۷۹

- ایسم چیست؟ ۷۹
- یکی از دو را برگزیدن: تجربه‌باوری یا ذهنیت‌باوری ۸۳
- در جست‌وجوی شتابان برای رویکردی عملگراتر ۸۳
- پرکردن شکم مرغ به همراهی فرانسیس بیکن ۸۴
- کنکاشی در ذهنیت‌باوری (ایدئالیسم) ۸۵
- ذهنیت‌باور نمونه ۸۷
- تهیه‌ی معجون‌های جادویی همراه با جرج برکلی ۸۸
- کاربرد فایده‌باوری ۹۱
- امکان‌دادن به تعلیق همه‌چیز با اتکا به نسبیت‌گرایی ۹۵
- نفی عواطف در فلسفه‌ی رواقی ۹۷
- ناباوری همراه با شک‌آوران ۹۸
- پرهیز از «ایسم‌های» خطرناک ۹۸

بخش ۲: بخش ده‌تایی‌ها ۱۰۳

فصل ۵: مراجع ده‌گانه‌ی تاریخ فلسفه به زبان فارسی ۱۰۵

۱. تاریخ فلسفه، فردریک چارلز کاپلستون (۹ جلد) ۱۰۶
۲. تاریخ فلسفه، ویل دورانت ۱۰۷
۳. تاریخ فلسفه‌ی غرب، برتراند راسل ۱۰۸
۴. سرگذشت فلسفه، برایان مگی ۱۰۹
۵. تاریخ فلسفه‌ی شرق و غرب، شروپالی راداکریشنان ۱۱۱
۶. تاریخ فلسفه‌ی اسلامی، هانری کربن ۱۱۲
۷. دنیای سوفی، یوستین گردر ۱۱۳
۸. فلسفه‌ی روشنگری، ارنست کاسیرر ۱۱۴
۹. لذات فلسفه، ویل دورانت ۱۱۴
۱۰. زنان در روزگارشان، مارلین لوگیت ۱۱۵
- فصل ۶: ده نکته‌ی نغز در تاریخ فلسفه ۱۱۷

مقدمه

درباره‌ی این کتاب

کتاب فلسفه *For Dummies* از بدو انتشارش در سال ۱۳۹۱ با استقبال کم‌نظیر افشار مختلف علاقه‌مند به فلسفه اعم از دانشجویان، اساتید، پژوهندگان و اهل قلم قرار گرفت به نحوی که ظرف همین مدت اثر مذکور در آستانه‌ی چاپ چهارم قرار گرفته است. با عنایت به این استقبال دلگرم‌کننده و امیدبخش و برای دسترسی آسان‌تر جویندگان آثار نویدید در حوزه‌ی فلسفه بود که دسته‌به‌کار شدیم تا بر اساس همان کتاب مرجع، مجلدات مجزایی را ذیل مباحث مهم‌تر و پرمخاطب فلسفه‌ی عمومی در اختیار علاقه‌مندان قرار دهیم. از این میان چه بسا بتوان ادعا کرد که مطالعه‌ی تاریخ فلسفه از جذاب‌ترین و درعین حال سودمندترین راه‌های قدم‌نهادن در دنیای شورانگیز فلسفه باشد، زیرا اصولاً دنبال کردن سیر تکوین اندیشه‌ی فلسفی در تمدن بشر و آشناسدن با زندگانی و میراث فکری فلاسفه‌ی بزرگ به‌خصوص برای دانش‌آموزان و دانشجویانی که در فکر ادامه‌ی تحصیل در این رشته هستند به آن‌ها فرصت می‌دهد بدون لزوم صرف وقت در تک‌تک نظریات و مکاتب فلسفی، بر کلیات فلسفه از عصر باستان تا امروز تسلط بیابند و برای انتخاب رشته و آینده‌ی حرفه‌ای خود، تصمیم‌هایی عالمانه‌تر و هوشمندانه‌تر بگیرند. کتابی که پیش رو دارید این امکان را به شما خواهد داد که با تکامل تاریخی اندیشه‌ی فلسفی در غرب و شرق عالم مانوس شوید، از «ایسم»‌های عمده‌ی فلسفی که هر روز در رسانه‌ها می‌شنوید یا می‌خوانید سرردآورید، فلاسفه‌ی بزرگ تاریخ را به اختصار بشناسید و در صورت علاقه‌مندی به مطالعه‌ی گسترده‌تر در تاریخ فلسفه، به ده کتاب مرجع که به زیور قلم مؤلفان و مترجمان برجسته و چه بسا جریان‌ساز در «ایران فلسفی» آراسته گردیده، رجوع کنید.

قواعد رعایت‌شده در این کتاب

برای آنکه بیشترین بهره را از این کتاب ببرید، از چند عرف پیروی کرده‌ایم:

✓ حروف مایل را برای نگاشتن و برجسته‌ساختن واژگان نو یا اصطلاحات غربی که در ادامه‌ی متن توضیح داده شده‌اند، به کار برده‌ایم.

✓ فرازهای جداگانه (که درون کادرهای خاکستری چاپ شده‌اند) حاوی بریده‌های شیرینی از آثار کلاسیک فلسفی‌اند و بعضی جاها در ترجمه‌ی انگلیسی آن‌ها که همگی از ترجمه‌های معیار در دوران معاصر هستند، دست برده‌ایم تا خواندن‌شان برای شما آسان‌تر باشد.

✓ از ذکر مکرر تاریخ رویدادها، مثلاً تاریخ‌های مهم مربوط به زندگی فیلسوفان و انتشار کتاب‌های آنان، پرهیز کرده‌ایم مگر آنکه در مطلبی، ذکر یک تاریخ ضرورت مستقیم داشته باشد.

آنچه لازم نیست بخوانید

کتاب حاضر به چهار فصل اصلی تقسیم شده و طبق عرف همه‌ی کتاب‌های *For Dummies*، به پایان آن، بخشی نیز با عنوان بخش ده‌تایی‌ها افزوده‌ایم. در هر فصل، نیز، برای تنوع در ارائه‌ی مطلب و ذکر مثال‌های زنده، متونی را در کادرهای خاکستری آورده‌ایم و از سوی دیگر، هر مبحث اصلی را پس از معرفی و تشریح کلی، در مباحثی ریخته‌تر بسط داده و از زوایای مختلف به آن نگریسته‌ایم. این سبک نگارش، هم به تعقیب بحث تشویق‌کننده می‌کند و هم شما را قادر می‌سازد که پیوسته از درون و بیرون به یک مطلب بنگرید و درباره‌اش تأمل کنید. هیچ نیازی نیست که این کتاب را صفحه به صفحه شخم بزنید. فقط کافی است آن را اندیشه‌هایی را که در آن مطرح گردیده، مورد به مورد و بحث به بحث دنبال کنید و در این کار عجله نداشته باشید، بلکه پس از مطالعه‌ی هر مبحث، توقف کنید و درباره‌ی آنچه خوانده‌اید، به دقت بیندیشید!

در آغاز بسیاری از مطالب کتاب، نمادهای تصویری متعددی را نیز خواهید یافت که مختارید به آن‌ها دقت کنید یا بی‌اعتنا از کنارشان بگذرید: امیدواریم از نماد «فکر غلط» خوشتان بیاید که البته بیشتر به شوخی می‌ماند و هرگاه به نماد «آزمایش فکر» برخوردید، مطلب مقابل آن را از دست ندهید.

تصورات خنده‌دار

این کتاب با چند پیش‌فرض درباره‌ی خوانندگان‌ش نگاشته شده:

✓ مشتاق فراگیری بیشتر در رشته‌ی فلسفه هستید، حتی اگر اطمینان کامل نداشته باشید که چگونه باید راه خود را در این رشته بیابید؛

✓ ذهن بازی دارید و آن را با آرای آلوده به تعصب - به ویژه آرای فلسفی - انباشته ساخته‌اید؛

✓ به کشف روابط میان سنت‌ها و آرای گوناگون فلسفی علاقه‌مندید؛

✓ در برابر این عقیده موضع نمی‌گیرید که فلسفه، حوزه‌ی بسیار گسترده‌ای از دانش بشری است و از علوم طبیعی گرفته تا جامعه‌شناسی و حتی دروس سستی دوره‌های معهود دانشگاهی را دربرمی‌گیرد.

نگارنده امیدوار است فراتر از این‌ها هیچ پیش‌فرضی در ذهن خود نپرداخته باشد. این کتاب متعلق به شماست، چه هفت‌ساله باشید چه هفتادساله، چه مدرک دکترا داشته باشید چه نمایندگی مجلس شفلتان باشد.

ترتیب مطالب این کتاب

حالا کمی بیشتر با فصل‌های چهارگانه‌ی کتاب آشنا شویم.

بخش اول: تاریخ فلسفه

فصل اول: مروری بر مکاتب فلسفی عصر باستان

در این فصل با میراث فکری و آثار مکتوب برجای‌مانده از برجسته‌ترین فلاسفه‌ی یونان باستان از تالس گرفته تا فیثاغورس، فلاطون، سقراط و ارسطو آشنا خواهید شد. می‌فهمید که اصلاً ماجرای چند هزارساله‌ی فلسفه از کی و کجا آغاز شد و نخستین جویندگان این ماجرا که بودند و حرف حسابشان چه بود شاید برایتان جالب باشد بدانید که اندیشه‌ی فلسفی از فراز تاریخ و جغرافیا پیوسته در حال مدوشتن و دادوستد بوده است. از این میان، آشنایی متفکران بزرگ جهان اسلام در خلال عصر زرین تمدن اسلامی با فلسفه‌ی یونانی و به‌خصوص با آرای ارسطو، داستانی است خواندنی و تأمل‌برانگیز که صفحاتی از اواخر همین فصل را به آن اختصاص داده‌ایم.

فصل دوم: عبور از سده‌های میانه و ورود به عصر جدید

پس از آشنایی با فلاسفه‌ی نخستین و سرآغاز اندیشه‌ی فلسفی بشر، به سراغ اروپای مسیحی در خلال قرن‌های موسوم به قرون وسطا یا همان سده‌های میانه خواهیم رفت تا بفهمیم اندیشه‌ی مسیحیت، دنیای فلسفه را چگونه متحول کرد و چه فیلسوفانی در آن دوره‌ی پرماجرا یا در میدان گذاشتند. رفته‌رفته که به پایان سده‌های میانه و طلوع عصر جدید از اواسط قرن شانزدهم میلادی به بعد نزدیک می‌شویم، با ظهور فیلسوفان بزرگی همچون دکارت و هیوم روبه‌رو خواهیم شد که در عصر سرمستی علمی بشر، به

بسیاری از باورهای دیرینه‌ی انسان شک کردند و به‌خصوص برهان‌های پیشینیان خود را به ویژه در اثبات وجود خدا و ماوراءالطبیعه مورد تردید دانستند. فیلسوفان دیگری هم نظیر پاسکال و لایبنیتز در همان روزگار می‌زیستند که قبل از آنکه فیلسوف باشند، ریاضی‌دانان نابغه‌ای بودند و به مدد منطق ریاضی طرز تفکر فلسفی انسان را بیش از پیش تکامل بخشیدند. دو فیلسوف بسیار مهم هم به نام‌های هگل و کانت در سرزمینی که امروز آلمان می‌خوانیمش سربرآوردند و اندیشه‌ی فلسفی انسان را در عرصه‌های تازه‌ای نظیر فلسفه‌ی تاریخ (مثلاً مسئله‌ی جبر و اختیار) و فلسفه‌ی اخلاق (مثلاً تلاش برای تعریف عمیق‌تر خیر و شر) جولان دادند که دیدگاه‌هایشان همچنان محل بحث و جدل محققان و متفکران در تمام حوزه‌های علوم انسانی و نه‌تنها فلسفه است. با عمده‌ترین آرای این فیلسوفان اروپایی در قرون وسطا و آغاز عصر جدید در فصل دوم کتاب آشنا خواهید شد.

فصل سوم: نگاهی به فلسفه‌ی مشرق‌زمین

هزاران سال قبل، در منطقه‌ی بسیار پهناوری از جنوب و شرق آسیا یعنی از شبه‌جزیره‌ی هند تا چین و ژاپن، حکیمان انگشت‌شماری همچون لائوتسو، کنفوسیوس و بودا می‌زیستند که سعی راه‌هایی و رستگاری بشر را در دست‌کشیدن از تعلقات مادی و روی آوردن به نوعی «خردورزی عرفانی» می‌دیدند و بیشترشان دلزده از «این جهان و هر آنچه در اوست»، رهسپار کوه و جنگل و بیابان شدند تا به دور از آلودگی‌های آزارنده‌ی اجتماعی و سیاسی، کنج امن و عافیتی بیابند و عمر باقیمانده را در سکوت و آرامش جهان طبیعت، صرف کشف راز خلقت و کیمیای سعادت سازند. اقوام آسیایی در طول تاریخ تمدن‌های خود، این حکیمان فرزانه را قدیسانی شمرده‌اند که یک پا در زمین و پای دیگر در آسمان‌ها داشته‌اند و آیین‌های ایشان را همچون ادیان الهی پنداشته‌اند. با وجود گسترش اسلام و مسیحیت در شرق آسیا، به‌خصوص از نیمه‌ی دوم قرن نوزدهم میلادی به این‌سو، هنوز هم بیشتر مردم هند بودایی یا هندو هستند، ژاپن مهد آیین ذن بودیسم تلقی می‌شود و با وجودی که چین رسماً کشوری کمونیستی است، آرا و اندرزهای ژرف کنفوسیوس و لائوتسو و منسیوس همچنان در عمق ضمیر میلیاردها چینی حضور دارد و در آداب زندگانی این مردم ظهور می‌کند. فصل سوم کتاب فرصتی را برایتان فراهم می‌آورد تا به این سرزمین‌های دوردست در عمق تاریخ تمدن سفر کنید و از نزدیک با داستان شورانگیز زندگانی فرزندانگان شرقی و میراث غنی حکمت‌های فلسفی آنان آشنا شوید.

فصل چهارم: آشنایی با ایسم‌ها

شاید از خود پرسید که این دیگر چه ربطی به تاریخ فلسفه دارد. اما لختی درنگ کنید! حتماً بارها و بارها انواع واژه‌های بیگانه‌ای را که به پسوند «ایسم» ختم می‌شوند از زبان این و آن شنیده یا این‌جا و آن‌جا خوانده‌اید. امروزه این قبیل لغات به قدری پرشمار گشته و طوری به زبان روزمره‌ی توده‌ی مردم در سرتاسر جهان راه یافته‌اند که دیگر ریشه‌های تاریخی و تعاریف دقیق‌تر و کاربرد بجای آن‌ها را کمتر کسی می‌داند یا نسبت به آن‌ها حساس است، مگر آنکه مثل شما عاشق فلسفه باشد و چه بسا بخواهد سرنوشت علمی و آینده‌ی حرفه‌ای خود را به فلسفه گره بزند. هر حوزه‌ای از دانش و معرفت بشری محصولی دارد و نمایان‌ترین و تأثیرگذارترین محصول فلسفه نظریه‌ها و مکتب‌هایی است که در طول تاریخ فلسفه مطرح شده‌اند، نظریه‌هایی که در بسیاری از موارد در مسیر حرکت تمدن دخالت کرده‌اند و در زندگانی میلیون‌ها، بلکه میلیارد‌ها انسان، نقشی سرنوشت‌ساز داشته‌اند. بی‌تردید، یاد کلماتی همچون فاشیسم، سوسیالیسم، مارکسیسم، لیبرالیسم، فمینیسم، پوزیتیویسم، اگزیستانسیالیسم و نظایر آن‌ها افتاده‌اید. پس حالا متوجه شدید جریان از چه قرار است! بعد از سیری در تاریخ تکوین فلسفه و آشنایی اجمالی با مباحث بزرگ‌ترین فلاسفه‌ی جهان، به قدر کافی دانش و بینش فلسفی شما افزوده شده تا محصول نهایی این چند هزار سال تلاش انسان را برای پی‌بردن به رمز و راز آفرینش و پیش‌نه‌ای بهترین روش‌ها و منش‌ها برای اصلاح امور زندگی و یافتن راهی که به کمال و نیک‌فرجامی ختم شود، مرور کنید و اندکی در آن‌ها عمیق شوید. بنابراین حیف است که فصل چهارم کتاب را از دست بدهید!

بخش دوم: بخش ده‌تایی‌ها

فصل پنجم: مراجع ده‌گانه‌ی تاریخ فلسفه به زبان فارسی

همه‌ی کتاب‌های *For Dummies* با این بخش به پایان می‌رسند. بخش ده‌تایی‌ها در کتاب حاضر، ده اثر برجسته در باب تاریخ فلسفه را که مترجمان بنام ایرانی به زبان فارسی ترجمه کرده‌اند، به شما معرفی می‌کند تا اگر هنوز به زبان‌های عمده‌ی خارجی تسلط کافی نیافته‌اید، به این آثار فاخر و خواندنی رجوع کنید و دامنه‌ی مطالعات خود را در این حوزه تا دورترین افق‌ها وسعت بخشید.

فصل ششم: ده نکته‌ی نغز در تاریخ فلسفه

در این فصل ده رویداد فلسفی یا سرگذشت ده فیلسوف بزرگ را به اختصار برایتان روایت کرده‌ایم که هم مطالب فصل‌های گذشته‌ی کتاب را کامل می‌کنند و هم اخبار و اطلاعاتی را به توشه‌ی شما از تاریخ فلسفه‌ی بشر می‌افزایند تا با روایت آن‌ها در اینجا و آنجا، دوستان و آشنایان خوش‌ذوق و مستعد خود را به دنیای شگفت‌انگیز فلسفه و تاریخ بسیار خواندنی‌اش علاقه‌مند کنید!

نمادهای به‌کاررفته در این کتاب

برای راهنمایی شما در خلال مطالعه‌ی این کتاب، از نمادهای تصویری متعددی استفاده شده است. در تمام کتاب‌های *For Dummies* این نمادها شیوه‌ی ثابتی برای جلب توجه شما به مطالب مهم، جالب و نیز مطالبی است که باید به آن‌ها توجه جدی داشته باشید.

مطالب اساسی که شایسته‌ی تأمل بیشترند.

مطالبی که ارزش به‌خاطر سپردن دارند؛ به‌عنوان فرازهای فلسفه.

فیلسوفان اصطلاحات تخصصی مبهم و زبان انحصاری خود را بسیار دوست می‌دارند. این نماد شما را به ترجمه‌های روشن و قابل‌درک از اصطلاحات فلسفی راهنمون می‌گردد.

و روی دیگر سکه - این نماد بیانگر مطالبی است که ممکن است بخواهید از ذهن خود پاک کنید - اما در برابر چنان وسوسه‌ای بایستید، زیرا این افکار هنوز طرفدار دارند و بخشی از تاریخ فلسفه را تشکیل می‌دهند.

این‌ها سناریوهایی خیالی هستند که مسائل فلسفی را به شیوه‌ای «علمی» تر بررسی می‌کنند.

این نماد راهنمایی‌های کوچکی می‌کند که فهم شما را از جستار مورد بحث آسان‌تر می‌سازند.

به توصیه‌هایی که ذیل این نماد مطرح گردیده‌اند با دقت توجه کنید تا جلوی بروز فاجعه را بگیرید.

این نماد ناظر به مطالبی است که شاید بهتر باشد آن‌ها را به خاطر بسپارید، چون به احتمال زیاد در ادامه‌ی مطالعات فلسفی خود، دانستن آن‌ها برایتان ضروری خواهد بود.

این نماد ناظر به مطالبی است که محتوایشان قدری پیچیده‌تر است و بنابراین باید در مطالعه‌ی آن‌ها بیشتر درنگ کنید و دست‌کم دوبار آن‌ها را با دقت بخوانید و بعد با خیال آسوده‌تر و پشتوانه‌ی قوی‌تر، به مطالعه‌ی متن کتاب ادامه دهید.

مقصد بعدی

این کتاب به گونه‌ای سامان یافته که بتوانید آزادانه آن را به‌دست بگیرید و زمین بگذارید. این کتاب اختصاصاً طوری نوشته نشده که از آغاز تا پایان خوانده شود، هر چند که اگر بخواهید آزادید که چنین کنید. عموماً روش استفاده از این کتاب آن است که مطلب مورد نظر خود را در فهرست مطالب بیابید و مستقیم در فصل مربوطه به سراغش بشتابید. یا اگر ترجیح می‌دهید کتاب را به شیوه‌ی معمول‌تری مطالعه کنید، خواندن فصل اول، مبانی لازم را برای اینکه مطالعات فلسفی خود را از نقطه‌ی صفر آغاز کنید به شما می‌آموزد و به فصل‌های دیگری از کتاب راهنمون می‌گردد تا برای غور عمیق‌تر در موضوعاتی که علاقه‌ی خاص شما را به خود جلب کرده‌اند، بدانید که باید به کدام فصل‌ها رجوع کنید.